

Изх. № 11/20.03.2008 г.

ДО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА
ПРЕДСЕДАТЕЛ Г-Н БОЙКО ВЕЛИКОВ

СТАНОВИЩЕ

НА

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

ПО ВЪПРОСА ЗА ПО-ДОБРОТО РЕГЛАМЕНТИРАНЕ НА ОГРАНИЧЕНИЕТО НА ПРАВОТО НА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ, СВЪРЗАНО СЪС ЗАЩИТА НА ТЪРГОВСКАТА ТАЙНА

Уважаеми Господин Председател, Уважаеми народни представители,

По разглеждания от Комисията за борба с корупцията към Народното събрание въпрос за по-доброто регламентиране на ограничението на правото на достъп до обществена информация, свързано със защита на търговската тайна, *Програма Достъп до Информация* изразява следното становище:

- а) Приветстваме предприемането на Законодателна инициатива за допълнение на ЗДОИ, във връзка с понятието „търговска тайна” и условията за корупционни практики.
- б) Споделяме опита, натрупан от *Програма Достъп до Информация* през годините на прилагането на ЗДОИ:

I. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

1. Към представените на вниманието на Комисията материали, с които се запознахме, предлагаме да се прибавят още:

- извлечение от Закона за защита на конкуренцията (КЗК), в чиято т. 7 от § 1 от ДР е уредено понятието „търговска тайна”;
- Решение № 4716 от 25.05.2004 г. по адм.д. № 8751/2003 г. на ВАС, V-то отд.,
- Решение № 4717 от 25.05.2004 г. по адм.д. № 8752/2003 г. на ВАС, V-то отд.
- Решение № 11726 от 27.11.2006 г. по адм.д. № 6705/2006 г. на ВАС, V-то отд.

2. Към изложението добавяме същественото според нас обстоятелство, че понятието „търговска тайна” е дефинирано в българското законодателство - т. 7 от § 1 от ДР на ЗЗК, който гласи:

"Производствена или търговска тайна" са факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки."

3. Към изложението добавяме същественото според нас обстоятелство, че макар формалното срещане на израза „търговска тайна“ да е единствено в чл.17, ал.2 от ЗДОИ, проблемът е много по-широк. Нормата на чл.17, ал.2 ЗДОИ се отнася само до информация, предоставяна от задължените субекти по чл.3, ал.2 от ЗДОИ (публичноправни субекти, юридически и физически лица, получаващи финансиране от консолидирания държавен бюджет). Спрямо информацията, дължима от субектите по чл.3, ал.1 обаче, които включват органите на държавна власт и местно самоуправление, са приложими нормите на чл.31 и чл.37, т.2 от ЗДОИ. Вътре в хипотезата на „трето засегнато лице“ се съдържа и хипотезата на „защитена търговска тайна“.

4. Програма Достъп до Информация е констатирала проблема отпреди години и го отразява в годишните си доклади за състоянието на достъпа до информация в България, както бе отбелязано в медиите от Председателя на Комисията за борба с корупцията към НС. Разполагаме и с експертни знания относно законодателството на другите страни и на Европейския съюз, както и относно правните документи на Съвета на Европа. На тази основа препоръчваме следните мерки за стесняване на обхвата на ограничението на правото на достъп до обществена информация, свързано с търговска тайна:

- въвеждане на правния принцип за „преобладаващия обществен интерес“, съществуващ в законодателството на развитите демократични страни, в Регламент 1049/2001 г. на ЕО, в правните документи на Съвета на Европа (Европейска Конвенция за правата на човека, Препоръка 2002 (2) относно достъпа до официални документи), както и в действащото българско законодателство (чл.20, ал.4 от Закона за опазване на околната среда, чл.4, пар.4 от ратифицираната Конвенция за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда);

- въвеждане на допълнителна разпоредба, с която се намалява обемът на търговската тайна в случаите, когато е налице правоотношение между задължен субект по чл.3 от ЗДОИ и търговец.

5. В тази връзка предлагаме изменение и допълнение на ЗДОИ, което е минимално като обем и текст, но според нас в максимална степен постига поставената цел. Не предвиждаме необходимост от допълнително финансово и административно обезпечаване на предлаганите изменения в ЗДОИ.

II. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Чл. 17. (1) Свободен е достъпът до обществена информация, свързана с дейността на задължените субекти по чл. 3, ал. 2 .

(2) Информацията по ал. 1, която представлява търговска тайна или чието предоставяне или разпространяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, не подлежи на предоставяне, освен когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ.

Удължаване на срока във връзка със защита на интересите на трети лица

Чл. 31. (1) Срокът по чл. 28, ал. 1 може да бъде удължен, но с не повече от 14 дни и когато исканата обществена информация се отнася до трето лице и е необходимо неговото съгласие за предоставянето ѝ.

(2) В случаите по ал. 1 съответният орган е длъжен да поиска изричното писмено съгласие на третото лице в 7-дневен срок от регистриране на заявлението по чл. 24 .

(3) В решението си по чл. 28, ал. 2 съответният орган е длъжен да спазва точно условията, при които третото лице е дало съгласие за предоставяне на отнасящата се до него информация.

(4) При неполучаване на съгласие от третото лице в срока по ал. 1 или при изричен отказ да се даде съгласие съответният орган може да предостави исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, отнасяща се до третото лице.

(5) Не е необходимо съгласие на третото лице в случаите, когато то е задължен субект и отнасящата се до него информация е обществена информация по смисъла на този закон, както и когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ.

Чл. 37. (1) Основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2002 г., бр. 59 от 2006 г.) исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 ;

2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ;

3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

(2) В случаите по ал. 1 може да бъде предоставен частичен достъп само до онази част от информацията, достъпът до която не е ограничен.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "материален носител на обществена информация" е текст, план, карта, фотография, изображение, дискета, аудио- или видеокасета и други подобни;

2. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2002 г., бр. 103 от 2005 г., отм., нова, бр. 49 от 2007 г.) "публичноправна организация" е юридическо лице, създадено за задоволяване на обществени интереси, което не осъществява търговска или производствена дейност и за което е изпълнено едно от следните условия:

а) повече от половината от приходите му се финансират от държавния бюджет, от бюджетите на Националния осигурителен институт или на Националната здравноосигурителна каса, от общинските бюджети или от други публичноправни организации;

б) обект е на управленски контрол от страна на лице по буква "а";

в) повече от половината от членовете в негов административен, управителен или контролен орган са определени от лице по буква "а".

3. Не представляват "производствена или търговска тайна" факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. До доказване на противното, обществен интерес от разкриването на информацията е налице когато тя:

а) дава възможност на гражданите да си съставят мнение и да участват в текущи дискусии;

б) улеснява прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, ал.1 относно вземаните от тях решения;

в) гарантира законосъобразното и целесъобразно изпълнение на законовите задължения от субектите по чл.3;

г) разкрива злоупотреби с власт и корупция, лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица.

д) опровергава разпространена недостоверна информация, засягаща значими обществени интереси;

С уважение:

Гергана Жулева, Изпълнителен директор на ПДИ

Александър Кашъмов, Ръководител правен екип на ПДИ

София
20 март 2008 г.